

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/103/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010651
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010651.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o žiadosti o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 17.04.2023, sp. zn. 5PP/24/2023, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14.9.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1, ods. 2, § 67 ods. 1 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX v B. t. č. v ÚVTOS Leopoldov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 2T/57/2010 zo dňa 26.1.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/20/15 zo dňa 9.4.2015.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti.

3. Podanú sťažnosť odôvodnil odsúdený ručne písaným podaním zo dňa 25.05.2023, v ktorom uviedol, že prvú materiálnu podmienku sa snažil splniť, správanie zlepšil, zapracoval na sebe, no hodnotenie ústavu je príliš prísne a nedá sa splniť na výbornú, ale iba čiastočne. Poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 355/2021-23 stať IV., bod č. 23, strana 7. Vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke uvádza, že trestné stíhania v minulosti boli banality a mladícka nerozvážnosť. Za všetky chyby dostatočne zaplatil, a to slobodou. Poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III ÚS 355/2021-23 stať IV, bod 12, 13, 14, 19, 21, strany 5-7.

4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

6. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

7. Napadnutým uznesením prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia uvedeného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti trestu odňatia slobody), iba čiastočne spĺňa prvú materiálnu podmienku (vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal

polepšenie) a nespĺňa druhú materiálu podmienku (dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu).

8. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa pri vyhodnotení prvej materiálnej podmienky poukázal na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Leopoldov, z ktorého vyplynulo, že správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni. Odmietol nastúpiť do práce, nadväzoval nepovolené kontakty, poškodil majetok štátu v správe ústavu a mal neporiadok v osobných veciach. Vhodnou intervenciou pedagogického personálu sa jeho správanie stabilizovalo, odsúdený svoje konanie oľutoval. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval, príkazy a pokyny personáli plnil bez pripomienok. Odsúdený bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Odsúdený bol doposiaľ šesťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený bol počas výkonu trestu zaradený na viacerých pracoviskách, aktuálne je zaradený na pracovisku zameranom na manipuláciu s bielizňou, jeho pracovná morálka je nadriadenými hodnotená kladne. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní a čiastočne spĺňa podmienky na podmieňné prepustenie s dohľadom.

9. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky vychádzal súd z odpisu z registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený nie je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát. Odsúdenému boli v minulosti uložené 3 nepodmienečné tresty odňatia slobody, pričom v jednom prípade došlo aj k podmieňnému prepusteniu z výkonu trestu odňatia slobody. Okrem toho bol odsúdený v minulosti dvakrát potrestaný podmieňnými trestami čo spolu s podmieňným prepustením predstavuje viaceré šance poskytnuté súdom, aby odsúdený viedol nielen počas skúšobnej doby ale aj bezprostredne po nej riadny život. Odsúdený však tieto šance nevyužil, zo svojej trestnej minulosti a z doposiaľ uložených trestov sa nepoučil a dopustil sa trestnej činnosti závažného a násilného charakteru, za ktorú mu bol rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 2T/57/2010 zo dňa 26.1.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/20/15 zo dňa 9.4.2015 uložený trest odňatia slobody vo výmere 17 rokov v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Skutočnosť, že sa odsúdený v podmienkach ústavu, na ktoré sa postupom času adaptoval dokáže správať na požadovanej úrovni a plní stanovené ciele programu zaobchádzania nie je vzhľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti, predchádzajúce odsúdenia a menej priaznivú resocializačnú prognózu dostatočnou zárukou na to, že odsúdený povedie po podmieňnom prepustení riadny život. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má súd prvého stupňa za to, že náprava páchatelia a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieňným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

10. Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

11. Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd je názoru, že skutočnosti uvedené v napadnutom uznesení neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmieňné prepustenie. Zistenia a závery, ktoré v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza prvostupňový súd, a ktoré sú uvedené v tomto uznesení v odseku 8 a 9, považuje sťažnostný súd za relevantné, ktoré sú rozhodujúce pre vyvodenie záveru o tom, či čiastočný výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel do tej miery, aby bolo možné rozhodnúť o tom, že odsúdený nebude vo výkone tohto trestu odňatia slobody naďalej pokračovať.

12. Sťažnostný súd pre zvýraznenie správnosti úvah prvostupňového súdu opakuje, že pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, z hodnotenia poskytnutého Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by svedčali o polepšení odsúdeného. Záver hodnotiacej správy odsúdeného vyznieva síce pozitívne a je z nej zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak na druhej strane nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. O polepšení odsúdeného nenasvedčuje ani fakt, že v niekoľkých prípadoch porušil interné predpisy ústavu a jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. U odsúdeného teda možno konštatovať, že sa v podstate iba adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, čo ale nemožno považovať za prejav jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

13. Pokiaľ ide o nesplnenie druhej materiálnej podmienky na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, aj tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu. Predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nebránili v ďalšom páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Prísnejší náhľad na opakovane v minulosti recidivujúceho odsúdeného pri posudzovaní prognózy „či od neho možno očakávať na slobode riadny život“ je namieste a aj s poukazom teda na osobu odsúdeného a jeho trestnú minulosť je riziko opätovného zlyhania odsúdeného v prípade jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, neprimerané vysoké a to z tých dôvodov, ktoré vyššie konštatoval sťažnostný súd, a ktoré uviedol prvostupňový súd v odôvodnení svojho uznesenia. Je nevyhnutné tiež zohľadniť, že odsúdenému boli poskytnuté viaceré šance, a to aj v podobe podmienených trestov odňatia slobody, či podmieneného prepustenia, ktoré nevyužil, a preto niet sa prečo domnievať, že ďalšie podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel, keď tento účel nebol doposiaľ naplnený žiadnym z uložených a odsúdeným vykonaných trestov.

14. K sťažnosti odsúdeného sťažnostný súd uvádza, že posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Skutočnosť, že súdom uložené tresty za predchádzajúcu trestnú činnosť už odsúdený vykonal, nebráni tomu, aby sa súd pri hodnotení osoby odsúdeného súd prizeral na skutočnosť, že sa dopustil porušenia právneho poriadku a aby z toho vyvodil príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom.

15. V tomto prípade trestná minulosť a osobnosť odsúdeného právom vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmieneného prepustenia. Navyše kladné správanie sa odsúdeného v súčasnosti vo výkonu trestu odňatia slobody možno prisudzovať len schopnosti prispôsobenia sa režimovým podmienkam výkonu trestu (ako bolo už vyššie konštatované), v ktorých sa už nachádzal opakovane, avšak pri existujúcich pochybnostiach, či takéto správanie možno rovnako očakávať aj mimo týchto režimových opatrení, teda na slobode.

16. S poukazom na vyššie uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.